

Knelpuntspecialismen in de tandheelkunde

Prof. Dominique Declerck
KAGB, KU Leuven

I. ORGANISATIE THK

- Drie erkende beroepstitels:
 - ALGEMEEN TANDARTS (AT): **knelpuntberoep**
 - Specialist in de PARODONTOLOGIE: meeste medische akten niet terugbetaald, quota bewaken ifv opstart Bachelor in de Mondzorg
 - Specialist in de ORTHODONTIE: medische akten beperkt terugbetaald, subquota recent opgetrokken maar niet ingevuld, hoge uitstroom te verwachten (leeftijdspiramide)
- Jaarlijks algemeen quotum + maximale subquota
- Opstart Bachelor in de Mondzorg: impact?

II. PROBLEMEN

Algemeen tandarts als knelpuntberoep: oorzaken

- **Lage instroom (Vlaamse studenten) in opleiding**
 - Onbekend/onbemind secundair onderwijs
 - Ongunstig imago: eenzaam, eenzijdig beroep
 - Toelatingsexamen
 - Zwaar en intensief vijfjarig basiscurriculum + 1 jaar stage
 - Beperkte opleidingscapaciteit: financieel, technisch, organisatorisch zwaar
 - Cave: instroom buitenlandse (NL) studenten
- **Onevenwichtige instroom in beroep**
 - Vlaanderen: = quotum (*maar incl NL en MKA*)
 - Wallonië: >>> quotum. Kwaliteit?
 - Hoge instroom (niet-)EU-tandartsen zonder kwaliteitscontrole (vrij verkeer personen en diensten, geen test diplomagelijkwaardigheid EU, geen verplicht stagejaar indien 3 jaar praktijkervaring, geen taaltest: kennis 1 landstaal volstaat)

II. PROBLEMEN

Algemeen tandarts als knelpuntberoep: oorzaken

- **Hoge uitstroom uit beroep**
 - Pensioen (leeftijdspiramide)
 - Burn-out
 - Groter belang balans werk/privé → minder gepresteerde uren
- **Hoge werkdruk**
 - Feitelijke specialisatie in groepspraktijken
 - Meer doorverwijzingen: complexe casussen/interventies + sociale profielen > wachtlijsten (in ziekenhuizen)
- **Onaangepaste nomenclatuur**
 - Lage RIZIV tarieven; géén nomenclatuur voor heel wat R/
 - Toenemende eisen (hygiëne, milieuwetgeving, ...)
 - Geen terugbetaling paro, beperkte terugbetaling ortho
 - Minder neiging tot conventioneren

III. OPLOSSINGEN

Algemeen tandarts als knelpuntberoep

- **Opleiding: aantrekkelijkheid belichten**
 - Imagocampagnes in media, secundair onderwijs: diversiteit beroep (brede technische/sociale/cognitieve competenties), AT = draaischijf van mondzorg
 - Toelatingsexamen blijft noodzakelijk, mede wegens gelimiteerde opleidingscapaciteit; specifieke selectie?
 - Kostprijs opleiding (voor universiteit/ziekenhuis) opvangen d.m.v. reallocatie (universitaire) middelen
- **Beroep: aantrekkelijkheid belichten**
 - Ontwikkelen sterke eerste lijn: rol AT als coördinator mondgezondheidszorg, echelonnering, algemeen tandheelkundig dossier
- **Werkdruk verlichten**
 - Taakdelegatie preventie/routine: mondzorgassistenten/mondhygiënisten
 - Incentive groepspraktijken: investeringen in infrastructuur + administratie

III. OPLOSSINGEN

Algemeen tandarts als knelpuntberoep

- **Opvang patiënten met bijzondere noden**
 - Andersvaliden, medische risico's, dementie, sociaal zwakkeren,...
 - Extra inzet tijd, middelen, expertise → aangepaste honorering
 - Oprichting derdelijns referentiecentra: vnl. adviesverlening, evt. overname specifieke zorg
- **Kwaliteit bewaken en handhaven**
 - Dringende nood aan regelgeving m.b.t. kwaliteitscontrole instroom buitenlanders (belang volksgezondheid, rechten patiënt): verplichte taaltest + stagejaar AT
- **Herijken + uitbreiden nomenclatuur**
 - Aanpassing RIZIV tarieven
 - Herwaardering evidence-based preventie + intellectuele akten
- **Vlaams preventief gezondheidsbeleid**
 - Realisatie beheersovereenkomst met partnerorganisaties

III. CONCLUSIES

ALGEMEEN TANDARTS = knelpuntberoep

- Imagocampagnes opleiding/beroep: diversiteit beroep, erkenning centrale rol als coördinator mondzorg
- Specifieke selectie: aparte toelatingsproef
- Werkdruk verlichten: taakdelegatie, groepspraktijken, incentives materiële omkadering, inschakeling 3^elijns referentiecentra
- Controle kwaliteit instroom buitenland (EU/niet-EU)
- Vernieuwing + uitbreiding nomenclatuur
- Vlaams preventief gezondheidsbeleid

VOOR opleiding

NA opleiding

